



PARLAMENTUL EUROPEAN

2014 - 2019

---

*Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne*

---

**2013/0407(COD)**

21.1.2015

**\*\*\*I**

## **PROIECT DE RAPORT**

referitor la propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și ale dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (COM(2013)0821 – C7-0427/2013 – 2013/0407(COD))

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

Raportoare: Nathalie Griesbeck

### ***Legenda simbolurilor utilizate***

- \* Procedura de consultare
- \*\*\* Procedura de aprobare
- \*\*\*I Procedura legislativă ordinară (prima lectură)
- \*\*\*II Procedura legislativă ordinară (a doua lectură)
- \*\*\*III Procedura legislativă ordinară (a treia lectură)

(Procedura indicată se bazează pe temeiul juridic propus în proiectul de act.)

### ***Amendamente la un proiect de act***

#### **Amendamentele Parlamentului prezentate pe două coloane**

Textul eliminat este evidențiat prin caractere *cursive aldine* în coloana din stânga. Textul înlocuit este evidențiat prin caractere *cursive aldine* în ambele coloane. Textul nou este evidențiat prin caractere *cursive aldine* în coloana din dreapta.

În primul și în al doilea rând din antetul fiecărui amendament se identifică fragmentul vizat din proiectul de act supus examinării. În cazul în care un amendament vizează un act existent care urmează să fie modificat prin proiectul de act, antetul conține două rânduri suplimentare în care se indică actul existent și, respectiv, dispoziția din acesta vizată de modificare.

#### **Amendamentele Parlamentului prezentate sub formă de text consolidat**

Părțile de text noi sunt evidențiate prin caractere *cursive aldine*. Părțile de text eliminate sunt indicate prin simbolul ■ sau sunt tăiate. Înlocuirile sunt semnalate prin evidențierea cu caractere *cursive aldine* a textului nou și prin eliminarea sau tăierea textului înlocuit.

Fac excepție de la regulă și nu se evidențiază modificările de natură strict tehnică efectuate de serviciile competente în vederea elaborării textului final.

## CUPRINS

	<b>Pagina</b>
PROIECT DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	5
EXPUNERE DE MOTIVE.....	35



## PROIECT DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitor la propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și ale dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale (COM(2013)0821 – C7-0427/2013 – 2013/0407(COD))

(Procedura legislativă ordinară: prima lectură)

Parlamentul European,

- având în vedere propunerea Comisiei prezentată Parlamentului European și Consiliului (COM(2013)0821),
  - având în vedere articolul 294 alineatul (2) și articolul 82 alineatul (2) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul cărora propunerea a fost prezentată de către Comisie (C7-0427/2013),
  - având în vedere articolul 294 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
  - având în vedere articolul 59 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne și avizul Comisiei pentru afaceri juridice (A8–0000/2015),
1. adoptă poziția în primă lectură prezentată în continuare;
  2. solicită Comisiei să îl sesizeze din nou în cazul în care intenționează să modifice în mod substanțial propunerea sau să o înlocuiască cu un alt text;
  3. încredințează Președintelui sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor naționale poziția Parlamentului.

### Amendamentul 1

**Propunere de directivă**  
**Considerentul -1 (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(-1) Articolul 11 alineatul (1) din  
Declarația Universală a Drepturilor  
Omului a Organizației Națiunilor Unite  
din 1948 stipulează că orice persoană***

*acuzată de comiterea unei infracțiuni se prezumă a fi nevinovată până când culpabilitatea sa se stabilește conform legii, în cadrul unui proces public, cu asigurarea tuturor garanțiilor necesare pentru a se apăra. Articolul 48 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO) și articolul 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (denumit în continuare „PIDCP”) consacră dreptul la un proces echitabil. Articolul 48 alineatul (1) din cartă garantează dreptul la prezumția de nevinovăție.*

Or. fr

#### *Justificare*

*Este necesar să amintim că directiva se bazează în egală măsură pe Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și pe Convenția Europeană a Drepturilor Omului.*

## **Amendamentul 2**

### **Propunere de directivă**

#### **Considerentul 1**

#### *Textul propus de Comisie*

(1) Scopul prezentei directive este acela de a consolida dreptul la un proces echitabil în cadrul procedurilor penale prin stabilirea unor norme *minime* privind anumite aspecte ale prezumției de nevinovăție și ale dreptului de a fi prezent la propriul proces.

#### *Amendamentul*

(1) Scopul prezentei directive este acela de a consolida dreptul la un proces echitabil în cadrul procedurilor penale prin stabilirea unor norme *minimale* privind anumite aspecte ale prezumției de nevinovăție și ale dreptului de a fi prezent la propriul proces, ***precum și acela de a garanta că persoanele suspectate și persoanele puse sub acuzare beneficiază, în întreaga Uniune Europeană, de un nivel comun și suficient de ridicat de protecție, ca și de garanțiile procedurale aferente.***

### Amendamentul3

#### Propunere de directivă Considerentul 2

##### *Textul propus de Comisie*

(2) Prin stabilirea unor norme minime privind protecția drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate, prezenta directivă ar trebui să consolideze încrederea statelor membre în sistemele de justiție penală ale altor state membre, pentru a facilita astfel recunoașterea reciprocă a hotărârilor în materie penală. ***Aceste norme comune minime ar trebui, de asemenea, să înlăture obstacolele din calea liberei circulații a cetățenilor pe teritoriul statelor membre.***

##### *Amendamentul*

(2) Prin stabilirea unor norme minime privind protecția drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate, prezenta directivă ar trebui să consolideze încrederea statelor membre în sistemele de justiție penală ale altor state membre, pentru a facilita astfel recunoașterea reciprocă a hotărârilor în materie penală.

Or. fr

##### *Justificare*

*Deși prezenta directivă ar putea avea consecințe indirecte asupra liberei circulații a cetățenilor, propunerea nu conține niciun element care să vizeze în mod specific acest obiectiv.*

### Amendamentul 4

#### Propunere de directivă Considerentul 6

##### *Textul propus de Comisie*

(6) Prezenta directivă ar trebui să se aplice ***numai*** în cadrul procedurilor penale. ***Procedurile administrative care conduc la aplicarea de sancțiuni, cum ar fi procedurile din domeniul concurenței, din***

##### *Amendamentul*

(6) Prezenta directivă ar trebui să se aplice în cadrul procedurilor penale.

*cel comercial, fiscal, al serviciilor financiare și alte anchete derulate de către autoritățile administrative în legătură cu aceste proceduri, precum și procedurile civile nu intră sub incidența acestei directive.*

Or. fr

#### *Justificare*

*Cet amendement est en lien avec les amendements ajoutant des considérants 6bis et 6ter.*

*Il se fonde sur la jurisprudence Engel (CEDH Affaire Engel et autres c. Pays-Bas du 8 juin 1976), suivie en permanence tant par la CEDH et la CJUE, qui définit la "matière pénale" au sens de l'article 6 de la Convention européenne. Ressortissent à la "matière pénale" les privations de liberté susceptibles d'être infligées à titre répressif. La matière pénale ne se limite donc pas au droit pénal et à la procédure pénale formels, mais à un domaine plus large, et peut notamment englober ce qui ressortit, dans le droit interne des États parties, à la procédure disciplinaire ou aux procédures se déroulant devant des autorités administratives, etc.*

#### **Amendamentul 5**

##### **Propunere de directivă Considerentul 6 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(6a) În lumina jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene și a Curții Europene a Drepturilor Omului, garanțiile proprii unui proces echitabil se aplică atunci când litigiul ține de „materia penală”, astfel cum este definită de Curte. Astfel, caracterul penal al unei proceduri nu poate fi stabilit întotdeauna acordând importanță exclusiv încadrării respectivei proceduri în virtutea dreptului național. Pentru a atinge obiectivele tratatelor și ale prezentei directive, precum și pentru a respecta pe deplin drepturile fundamentale prevăzute, printre altele, de Carta drepturilor fundamentale și de CEDO, în aplicarea directivei este oportun să se țină seama nu***



*numai de încadrarea formală a acțiunii în baza legislației naționale, ci și de natura însăși a infracțiunii și de severitatea pedepsei pe care persoana în cauză riscă să o suporte.*

Or. fr

### *Justificare*

*Cet amendement est en lien avec les amendements modifiant le considérant 6 et ajoutant un considérant 6ter.*

*Il se fonde sur la jurisprudence Engel (CEDH Affaire Engel et autres c. Pays-Bas du 8 juin 1976), suivie en permanence tant par la CEDH et la CJUE, qui définit la "matière pénale" au sens de l'article 6 de la Convention européenne. Ressortissent à la "matière pénale" les privations de liberté susceptibles d'être infligées à titre répressif. La matière pénale ne se limite donc pas au droit pénal et à la procédure pénale formels, mais à un domaine plus large, et peut notamment englober ce qui ressortit, dans le droit interne des États parties, à la procédure disciplinaire ou aux procédures se déroulant devant des autorités administratives, etc.*

### **Amendamentul6**

#### **Propunere de directivă Considerentul 6 b (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(6b) În consecință, este oportun ca garanțiile prevăzute de prezenta directivă să fie aplicate tuturor procedurilor susceptibile să implice măsuri restrictive, în special măsuri privative de libertate aplicate cu titlu represiv, cu excepția celor care, prin natura, durata sau modalitățile lor de executare, nu ar cauza un prejudiciu important, precum și procedurilor susceptibile să dea naștere unor mențiuni înscrise în cazierul judiciar. În toate aceste cazuri, aplicarea directivei nu ar trebui obstaculată de faptul că acțiunile nu au fost puse în mișcare de fapte calificate conform legislației naționale drept infracțiuni***

***penale, că acestea nu se desfășoară în fața unei instanțe penale sau că ele nu comportă pedepse cu caracter penal în temeiul dreptului național.***

Or. fr

#### *Justificare*

*Cet amendement est en lien avec les amendements modifiant le considérant 6 et ajoutant un considérant 6bis.*

*Il se fonde sur la jurisprudence Engel (CEDH Affaire Engel et autres c. Pays-Bas du 8 juin 1976), suivie en permanence tant par la CEDH et la CJUE, qui définit la "matière pénale" au sens de l'article 6 de la Convention européenne. Ressortissent à la "matière pénale" les privations de liberté susceptibles d'être infligées à titre répressif. La matière pénale ne se limite donc pas au droit pénal et à la procédure pénale formels, mais à un domaine plus large, et peut notamment englober ce qui ressortit, dans le droit interne des États parties, à la procédure disciplinaire ou aux procédures se déroulant devant des autorités administratives, etc.*

#### **Amendamentul 7**

##### **Propunere de directivă Considerentul 8 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(8a) Prezenta directivă ar trebui să se aplice și persoanelor juridice care sunt suspectate de săvârșirea unei infracțiuni penale sau urmărite cu acest titlu.***

Or. fr

#### *Justificare*

*Cet amendement est en lien avec les amendements proposés aux considérants 9, 10 et 11.*

*Les personnes morales, comme les personnes physiques, doivent être prises en compte dans le champ d'application de la Directive. Les poursuites pénales menées à l'encontre des personnes morales doivent être traitées avec la même intégrité que pour les personnes physiques. En outre, le droit pénal européen prévoit déjà la responsabilité des personnes morales, ainsi que des sanctions contre elles (par exemple dans la Directive 2011/92/UE du*

13 décembre 2011 relative à la lutte contre l'abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ou la Directive 2013/40/UE du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information). Si le droit européen prévoit la possibilité de sanctions des personnes morales, il est essentiel de leur garantir des droits procéduraux.

## Amendamentul 8

### Propunere de directivă Considerentul 9

#### *Textul propus de Comisie*

(9) Prezenta directivă recunoaște nevoile și nivelurile diferite de protecție aferente anumitor aspecte ale dreptului la prezumția de nevinovăție al persoanelor fizice și juridice. ***Protecția persoanelor fizice este reflectată în bogata jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului. Cu toate acestea, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a recunoscut că drepturile care decurg din prezumția de nevinovăție nu se aplică în același mod pentru persoanele fizice ca pentru cele juridice.***

#### *Amendamentul*

(9) Prezenta directivă recunoaște nevoile și nivelurile diferite de protecție aferente anumitor aspecte ale dreptului la prezumția de nevinovăție al persoanelor fizice și juridice.

Or. fr

#### *Justificare*

*Cet amendement est en lien avec les amendements concernant les considérants 8bis nouveau, 10 et 11.*

*Les personnes morales, comme les personnes physiques, doivent être prises en compte dans le champ d'application de la Directive. Les poursuites pénales menées à l'encontre des personnes morales doivent être traitées avec la même intégrité que pour les personnes physiques. En outre, le droit pénal européen prévoit déjà la responsabilité des personnes morales, ainsi que des sanctions contre elles (par exemple dans la Directive 2011/92/UE du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre l'abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ou la Directive 2013/40/UE du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information). Si le droit européen prévoit la possibilité de sanctions des personnes morales, il est essentiel de leur garantir des droits procéduraux.*

## Amendamentul 9

### Propunere de directivă Considerentul 10

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

**(10) Având în vedere starea actuală de dezvoltare a legislațiilor naționale și a jurisprudenței la nivel național și la nivelul Curții de Justiție, este prematură legiferarea la nivelul Uniunii a dreptului persoanelor juridice la prezumția de nevinovăție.**

**eliminat**

Or. fr

#### *Justificare*

*Cet amendement est en lien avec les amendements concernant les considérants 8bis nouveau, 9 et 11.*

*Les personnes morales, comme les personnes physiques, doivent être prises en compte dans le champ d'application de la Directive. Les poursuites pénales menées à l'encontre des personnes morales doivent être traitées avec la même intégrité que pour les personnes physiques. En outre, le droit pénal européen prévoit déjà la responsabilité des personnes morales, ainsi que des sanctions contre elles (par exemple dans la Directive 2011/92/UE du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre l'abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ou la Directive 2013/40/UE du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information). Si le droit européen prévoit la possibilité de sanctions des personnes morales, il est essentiel de leur garantir des droits procéduraux.*

## Amendamentul 10

### Propunere de directivă Considerentul 11

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

**(11) Protecția dreptului persoanelor juridice la prezumția de nevinovăție ar trebui să fie asigurată de măsurile legislative de protecție și de jurisprudența existentă, evoluția viitoare a jurisprudenței fiind cea care ar trebui să**

**eliminat**

**stea la baza evaluării necesității unei acțiuni la nivelul Uniunii.**

Or. fr

### *Justificare*

*Cet amendement est en lien avec les amendements concernant les considérants 8bis nouveau, 9 et 10.*

*Les personnes morales, comme les personnes physiques, doivent être prises en compte dans le champ d'application de la Directive. Les poursuites pénales menées à l'encontre des personnes morales doivent être traitées avec la même intégrité que pour les personnes physiques. En outre, le droit pénal européen prévoit déjà la responsabilité des personnes morales, ainsi que des sanctions contre elles (par exemple dans la Directive 2011/92/UE du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre l'abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ou la Directive 2013/40/UE du 12 août 2013 relative aux attaques contre les systèmes d'information). Si le droit européen prévoit la possibilité de sanctions des personnes morales, il est essentiel de leur garantir des droits procéduraux.*

### **Amendamentul 11**

**Propunere de directivă  
Considerentul 11 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(11a) Prezenta directivă ar trebui să se aplice procedurilor puse în mișcare de Parchetul European, menționate la articolul 86 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.***

Or. fr

### **Amendamentul 12**

**Propunere de directivă  
Considerentul 11 b (nou)**

***(11b) Atunci când o persoană care nu are calitatea de suspect sau care nu a fost pusă sub acuzare, mai ales un martor, devine o persoană suspectată sau este pusă sub acuzare, dreptul acesteia la prezumția de nevinovăție și dreptul său de a nu se autoincrimina ar trebui să fie protejate, la fel ca dreptul ei de a păstra tăcerea, astfel cum le confirmă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. În consecință, prezenta directivă trimite în mod expres la situația concretă în care o persoană dobândește calitatea de suspect sau de inculpat în cursul interogării de către poliție sau de către o altă autoritate de asigurare a ordinii publice în contextul procedurilor penale. Atunci când, pe parcursul interogării, o persoană care nu este suspectată sau pusă sub acuzare dobândește o astfel de calitate, interogatoriul ar trebui suspendat imediat. Totuși, interogarea poate fi continuată dacă persoana în cauză a fost informată că este suspectată sau pusă sub acuzare și este în măsură să își exercite pe deplin drepturile prevăzute de prezenta directivă, ca și celelalte drepturi procedurale, cum este dreptul la un avocat.***

Or. fr

*Justificare*

*Directiva trebuie să se aplice nu numai persoanelor suspectate sau inculpate oficial, ci și persoanelor citate sau interogate în calitate de martori care devin sau sunt susceptibile să devină suspecte în cursul interogatoriului. Acest amendament este în conformitate cu jurisprudența CEDO: hotărârea pronunțată în cauza Brusco / Franța, la 14 octombrie 2010.*

## Amendamentul 13

### Propunere de directivă Considerentul 13 a (nou)

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(13a) În sensul prezentei directive, termenul de „declarație publică” ar trebui să desemneze orice declarație oficială, neoficială sau informală care furnizează informații cu privire la o procedură penală în curs, al cărei conținut se raportează la o infracțiune penală.***

Or. fr

*Justificare*

*Articolul 4, referitor la protecția persoanelor suspectate sau puse sub acuzare împotriva declarațiilor de încriminare, constituie o dispoziție fundamentală a directivei. Este, totuși, necesar, să i se precizeze conținutul și să se ofere orientări clare pentru aplicarea acestui articol, în special cu privire la semnificația termenului de „declarație publică”.*

## Amendamentul 14

### Propunere de directivă Considerentul 13 b (nou)

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(13b) În sensul prezentei directive, termenul de „autorități publice” trebuie înțeles în sens larg și ar trebui să desemneze nu numai autoritățile judiciare și polițienești implicate în procedurile penale, ci și orice alte autorități judiciare, polițienești sau de asigurare a ordinii publice, oricare ar fi ele, orice persoană care reprezintă statul sau o autoritate publică, orice angajat sau agent al autorităților publice și orice personalitate publică.***

*Justificare*

*Articolul 4, referitor la protecția persoanelor suspectate sau puse sub acuzare împotriva declarațiilor de încriminare, constituie o dispoziție fundamentală a directivei. Este, totuși, necesar, să i se precizeze conținutul și să se ofere orientări clare pentru aplicarea acestui articol, în special cu privire la semnificația termenului de „autorități publice”.*

*Este, de asemenea, vorba de reluarea unei jurisprudențe clare a CEDO (hotărârea *Alenet de Ribemont / Franța* din 10 februarie 1995; hotărârea *Daktaras / Lituania* din 10 octombrie 2010, hotărârea *Butkevicius / Lituania* din 26 martie 2002).*

**Amendamentul 15****Propunere de directivă  
Considerentul 13 c (nou)***Textul propus de Comisie**Amendamentul*

***(13c) Interdicția de a face declarații publice înainte de condamnarea definitivă, prevăzută în prezenta directivă, ar trebui să se aplice în toate situațiile, inclusiv în cazul convorbirilor desfășurate în cadrul media și în comunicatele date prin intermediul acestora, fără a se aduce atingere libertății presei. Astfel, este oportun ca statele membre să adopte măsuri prin care să li se interzică autorităților publice să furnizeze sau să dezvăluie prin intermediul media informații privind proceduri penale în curs contravenind prezumției de nevinovăție. În acest sens, statele membre ar trebui să fie, de asemenea, încurajate să adopte carte deontologice în cooperare cu media.***

*Justificare*

*Acest amendament este legat de amendamentul referitor la un articol 4 aliniat (2) nou.*



*Prezumția de nevinovăție este încălcată cu regularitate de media și de presă. Este vorba aici ca statele membre să se doteze cu o legislație adecvată pentru a preveni aceste atingeri și pentru a evita ca autoritățile publice să dezvăluie, prin intermediul media, informații sau documente, uneori confidențiale, referitoare la procedurile penale.*

## **Amendamentul 16**

### **Propunere de directivă Considerentul 15**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(15) Cu toate acestea, în unele cazuri, transferarea sarcinii probei către apărare nu ar trebui să fie incompatibilă cu prezumția de nevinovăție, cu condiția garantării anumitor măsuri de protecție: prezumțiile de fapt sau de drept sunt menținute în limite rezonabile, care țin seama de importanța cauzei judecate și pot fi răsturnate, de exemplu prin noi probe privind existența unor circumstanțe atenuante sau a unui caz de forță majoră.***

***eliminat***

Or. fr

*Justificare*

*Inversarea sarcinii probei în cadrul procedurilor penale nu este acceptabil. Principiul conform căruia sarcina probei îi incumbă acuzării trebuie menținut ca atare.*

## **Amendamentul 17**

### **Propunere de directivă Considerentul 16**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(16) Dreptul de a nu se autoincrimina și de a nu coopera reprezintă un aspect important al prezumției de nevinovăție. Atunci când li se solicită să dea o declarație sau să răspundă la întrebări, persoanele suspectate sau acuzate nu ar trebui să fie constrânse să furnizeze probe***

***(16) Dreptul de a nu se autoincrimina și de a nu coopera, precum și dreptul de a păstra tăcerea, reprezintă aspecte importante ale prezumției de nevinovăție. Aceste drepturi le interzic autorităților competente să constrângă sau să forțeze, indiferent în ce mod, persoanele suspectate***

sau documente sau să comunice informații care să conducă la propria incriminare.

sau **puse sub acuzare**, atunci când li se solicită să dea o declarație sau să răspundă la întrebări, să furnizeze probe sau documente sau să comunice informații care să conducă la propria incriminare

Or. fr

### *Justificare*

*Il est nécessaire d'insister davantage sur l'interdiction de contraindre ou forcer les personnes accusées ou poursuivies. Il faut qu'apparaisse clairement dans la Directive que toute utilisation de violence physique ou psychologique ou de menace contre une personne soupçonnée ou accusée est interdite, en ce qu'elle violerait le droit à la dignité humaine et à un procès équitable. Cet amendement se fonde sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Masri c. Macédoine, 2012, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012).*

*Il est également nécessaire de préciser clairement que le droit de garder le silence ne se borne pas aux affaires dans lesquelles l'accusé a été soumis à une pression ou bien dans lesquelles on a carrément passé outre sa volonté ; ce droit se trouve également compromis lorsque, le suspect ayant choisi de garder le silence pendant l'interrogatoire, les autorités usent d'un subterfuge pour lui soutirer des aveux ou d'autres déclarations l'incriminant qu'elles n'ont pu obtenir au cours de l'interrogatoire, selon la jurisprudence de la Cour Allan c. UK du 5 novembre 2002.*

### **Amendamentul 18**

#### **Propunere de directivă Considerentul 17**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(17) Orice constrângere întrebuițată pentru a obliga persoana suspectată sau acuzată să furnizeze informații ar trebui să fie limitată. Pentru a stabili dacă constrângerea întrebuițată nu a încălcat aceste drepturi, ar trebui să se țină seama de următorii factori, în lumina tuturor circumstanțelor cauzei: natura și gradul constrângerii întrebuițate pentru a obține probele, ponderea interesului public în anchetă și în pedepsirea infracțiunii respective, existența oricăror garanții procedurale relevante și destinația oricărui material obținut în***

***eliminat***

*acest mod. Cu toate acestea, gradul de constrângere exercitat asupra persoanelor suspectate sau acuzate pentru a le obliga să furnizeze informații referitoare la acuzațiile care li se aduc nu ar trebui să anihileze esența însăși a dreptului acestora de a nu se autoincrimina și de a păstra tăcerea, nici măcar din motive de siguranță și ordine publică.*

Or. fr

#### *Justificare*

*Nu este de acceptat ca într-o directivă să se menționeze că autoritățile pot recurge la constrângere pentru a obține informații de la o persoană suspectată sau pusă sub acuzare.. Este necesar ca în directivă să se specifice clar că folosirea, sub orice formă, a violenței fizice sau psihologice sau a amenințării împotriva unei persoane suspectate sau puse sub acuzare este interzisă, deoarece astfel s-ar încălca dreptul la demnitatea umană și la un proces echitabil.*

#### **Amendamentul 19**

##### **Propunere de directivă Considerentul 19 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(19a) Exercițarea dreptului de a păstra tăcerea nu poate fi utilizată la coroborarea faptelor. Exercițarea dreptului de a păstra tăcerea nu poate fi reținut în sarcina persoanelor suspectate sau puse sub acuzare în nicio fază a procedurii. În afară de aceasta, persoanelor suspectate sau puse sub acuzare care refuză să coopereze pe durata unei anchete sau să se autoincrimineze, ori care se prevalează de dreptul lor de a păstra tăcerea, nu li se poate aplica nicio pedeapsă***

Or. fr

## *Justificare*

*Este vorba aici de a preciza fără echivoc care este semnificația concretă a exercitării dreptului de a păstra tăcerea și faptul că exercitarea acestui drept nu poate fi utilizată la coroborarea faptelor.*

### **Amendamentul 20**

#### **Propunere de directivă Considerentul 20 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(20a) Orice capăt de dovadă obținut cu încălcarea dreptului de a nu se autoincrimina și de a nu coopera, ori cu încălcarea dreptului de a păstra tăcerea, consacrate prin prezenta directivă, se declară inadmisibil. Orice capăt de dovadă obținut cu încălcarea articolului 3 din CEDO privind interzicerea torturii este inadmisibil. Utilizarea, în cadrul unei proceduri penale, a unor declarații sau capete de dovadă obținute cu încălcarea acestor drepturi înlătură automat caracterul echitabil al procedurii în ansamblul ei. Aceste principii sunt valabile nu numai atunci când victima unui tratament care contravine articolului 3 din CEDO este pusă ea însăși sub acuzare, ci și atunci când este vorba de un terț.***

Or. fr

## *Justificare*

*Cet amendement est en lien avec l'amendement concernant l'article 10 sur les voies de droit.*

*Il se fonde sur la Convention des Nations Unies contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants du 10 décembre 1984 et son article 15 qui dispose que "tout Etat partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite", sur l'observation générale n°20 du Comité des Droits de l'Homme des Nations Unies qui dispose qu'il "importe que la loi interdise d'utiliser ou déclare irrecevables dans une procédure judiciaire des déclarations et aveux obtenus par la torture ou tout autre traitement*

*interdit", ainsi que sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt de la Grande Chambre Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012...).*

## **Amendamentul 21**

### **Propunere de directivă Considerentul 21 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(21a) Dreptul de a fi prezent la propriul proces este un drept fundamental. În consecință, o procedură desfășurată în absența persoanei suspectate sau puse sub acuzare nu este posibilă decât dacă aceasta, după ce a fost informată, în bună și cuvenită formă, renunță, în mod expres și fără echivoc, la dreptul de a asista la propriul proces, deoarece este reprezentată în cadrul procedurii care o privește. O procedură desfășurată în lipsa persoanei suspectate sau puse sub acuzare nu este posibilă decât atunci când infracțiunea care face obiectul procedurii respective este susceptibilă de a fi pedepsită cu amendă și nu este niciodată cu putință atunci când infracțiunea poate fi pedepsită cu închisoarea.***

Or. fr

### *Justificare*

*O procedură penală desfășurată în lipsa persoanei puse sub acuzare este, prin însăși natura sa, o încălcare a drepturilor procedurale ale inculpatului. Jurisprudența CEDO (hotărârea pronunțată în cauza Sejdovic / Italia la 1 martie 2006; hotărârea pronunțată în cauza Stoichkov / Bulgaria la 24 martie 2005) dispune în mod clar că prezența în persoană în cadrul unei proceduri constituie un drept fundamental, consacrat la articolul 6 alineatele (1) și (3) din CEDO. Este, prin urmare, necesar să limităm foarte strict cazurile în care o judecată poate avea loc în absență.*

## Amendamentul 22

### Propunere de directivă Considerentul 22

#### *Textul propus de Comisie*

(22) Cu toate acestea, dreptul unei persoane acuzate de a fi prezentă la proces nu este absolut. În anumite condiții, persoana acuzată are posibilitatea de a renunța la acest drept, în mod expres **sau tacit, dar** neechivoc.

#### *Amendamentul*

**(22)** Cu toate acestea, dreptul unei persoane acuzate de a fi prezentă la proces nu este absolut. În anumite condiții, persoana acuzată are posibilitatea de a renunța la acest drept, în mod expres **și** neechivoc.

Or. fr

#### *Justificare*

*Renunțarea la propriul proces nu se poate face tacit.*

*O procedură penală desfășurată în lipsa persoanei puse sub acuzare este, prin însăși natura sa, o încălcare a drepturilor procedurale ale inculpatului. Jurisprudența CEDO (hotărârea pronunțată în cauza Sejdovic / Italia din 1 martie 2006; hotărârea pronunțată în cauza Stoichkov / Bulgaria din 24 martie 2005) dispune în mod clar că prezența în persoană în cadrul unei proceduri constituie un drept fundamental, consfințit la articolul 6 alineatele (1) și (3) din CEDO. Este, prin urmare, necesar să limităm foarte strict cazurile în care o judecată poate avea loc în absentia.*

## Amendamentul 23

### Propunere de directivă Considerentul 24

#### *Textul propus de Comisie*

**(24) Prezenta directivă nu ar trebui să reglementeze formele și metodele, inclusiv cerințele procedurale, la care se recurge pentru a obține rezultatele specificate în legătură cu dreptul de a fi prezent la proces, aspecte care urmează să fie reglementate prin legile naționale ale statelor membre.**

#### *Amendamentul*

**eliminat**

Or. fr

## Amendamentul 24

### Propunere de directivă Considerentul 25

#### *Textul propus de Comisie*

(25) Atunci când se analizează în ce măsură modalitatea de furnizare a informațiilor este suficientă pentru a asigura înștiințarea persoanei cu privire la proces, o atenție specială ar putea fi acordată, dacă este cazul, eforturilor de care dă dovadă persoana respectivă pentru a primi informațiile care îi sunt adresate.

#### *Amendamentul*

(25) Atunci când se analizează în ce măsură modalitatea de furnizare a informațiilor este suficientă pentru a asigura înștiințarea persoanei cu privire la proces, o atenție specială **trebuie** acordată, dacă este cazul, **pe de o parte, diligențelor depuse de autoritățile publice pentru a informa persoana interesată și, pe de altă parte,** eforturilor de care dă dovadă persoana respectivă pentru a primi informațiile care îi sunt adresate.

Or. fr

## Amendamentul 25

### Propunere de directivă Considerentul 26

#### *Textul propus de Comisie*

(26) Principiul eficacității dreptului Uniunii impune instituirea de către statele membre a unor măsuri reparatorii adecvate și eficiente în eventualitatea încălcării unui drept conferit persoanelor prin dreptul Uniunii. O măsură reparatorie eficientă care este disponibilă în cazul încălcării oricăror principii prevăzute în prezenta directivă ar trebui să aibă ca efect, **în măsura în care acest lucru este posibil,** plasarea persoanelor suspectate sau *acuzate* în aceeași situație în care s-ar fi aflat dacă încălcarea nu s-ar fi produs.

#### *Amendamentul*

(26) Principiul eficacității dreptului Uniunii impune instituirea de către statele membre a unor măsuri reparatorii adecvate și eficiente în eventualitatea încălcării unui drept conferit persoanelor prin dreptul Uniunii. O măsură reparatorie eficientă care este disponibilă în cazul încălcării oricăror principii prevăzute în prezenta directivă ar trebui să aibă ca efect plasarea persoanelor suspectate sau *pune sub acuzare* în aceeași situație în care s-ar fi aflat dacă încălcarea nu s-ar fi produs.

Or. fr

## Amendamentul 26

### Propunere de directivă Considerentul 26 a (nou)

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

**(26a) Statele membre trebuie, de asemenea, să instituie mecanisme adecvate de desdăunare pentru prejudiciile suferite în caz de încălcare a unui drept conferit prin prezenta directivă.**

Or. fr

## Amendamentul 27

### Propunere de directivă Articolul 2

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

Prezenta directivă se aplică persoanelor fizice suspectate sau *acuzate* în cadrul procedurilor penale până la încheierea definitivă a procedurilor.

Prezenta directivă se aplică persoanelor fizice **și juridice** suspectate sau *puse sub acuzare* în cadrul procedurilor penale **din momentul în care acestea dobândesc calitatea de suspect sau inculpat, în toate fazele procedurii, și** până la încheierea definitivă a procedurilor

Or. fr

### *Justificare*

*În primul rând, acest amendament este legat de amendamentele care privesc considerentele 8 nou, 9, 10 și 11.*

*Dreptul penal european prevede deja răspunderea persoanelor juridice, precum și pedepse împotriva acestora (de exemplu, în Directiva 2011/92/UE din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile sau în Directiva 2013/40/UE din 12 august 2013 privind atacurile împotriva sistemelor informatice). Dacă dreptul european prevede posibilitatea sancționării persoanelor juridice, este esențial ca acestora să le fie garantate drepturile procedurale.*

*În afară de aceasta, amendamentul de față insistă asupra aplicării dreptului la prezumția de*



*nevinovăție din momentul în care persoana este suspectată sau pusă sub acuzare și în toate fazele procedurii.*

## **Amendamentul 28**

### **Propunere de directivă Articolul 4 – paragraful 1**

#### *Textul propus de Comisie*

Statele membre se asigură că, înainte de pronunțarea unei hotărâri de condamnare definitive, declarațiile publice și deciziile oficiale provenind de la autoritățile publice nu se **referă** la persoanele suspectate sau **acuzate** ca și cum acestea ar fi fost condamnate.

#### *Amendamentul*

Statele membre **trebuie să ia măsurile necesare pentru ca**, înainte de pronunțarea unei hotărâri de condamnare definitive, declarațiile publice și deciziile oficiale provenind de la autoritățile publice **să nu se refere** la persoanele suspectate sau **puse sub acuzare** ca și cum acestea ar fi fost condamnate, **sau să nu reflecte sentimentul că aceste persoane sunt vinovate.**

Or. fr

#### *Justificare*

*Acest amendament urmărește să consolideze articolul 4 din propunerea de directivă referitor la protecția împotriva declarațiilor de incriminare și obligațiile statelor membre. Acest amendament concordă și cu jurisprudența CEDO (hotărârea pronunțată în cauza Minelli / Elveția la 25 martie 1983), care statuează că prezumția de nevinovăție nu este bine cunoscută în cazul în care o declarație referitoare la o persoană dă impresia că reflectă sentimentul că aceasta este vinovată.*

## **Amendamentul 29**

### **Propunere de directivă Articolul 4 – paragraful 2**

#### *Textul propus de Comisie*

Statele membre se asigură că se iau măsuri corespunzătoare în cazul încălcării acestei cerințe.

#### *Amendamentul*

Statele membre se asigură că se iau măsuri corespunzătoare în cazul încălcării acestei cerințe **și că persoana suspectată sau pusă sub acuzare al cărei drept la prezumția de nevinovăție a fost încălcat este în măsură să acceadă la un recurs efectiv.**

### **Amendamentul 30**

#### **Propunere de directivă**

#### **Articolul 4 – paragrafele 2 a și 3 b (noi)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

*Statele membre adoptă măsuri menite să le interzică autorităților publice să furnizeze sau să dezvăluie prin intermediul media informații privind proceduri penale în curs contravenind principiului prezumției de nevinovăție.*

*Statele membre se asigură că se iau măsuri corespunzătoare în cazul încălcării acestei cerințe și că persoana suspectată sau pusă sub acuzare al cărei drept la prezumția de nevinovăție a fost încălcat este în măsură să acceadă la un recurs efectiv.*

Or. fr

#### *Justificare*

*Prezumția de nevinovăție este încălcată cu regularitate de media și de presă. Este vorba aici ca statele membre să se doteze cu o legislație adecvată pentru a preveni aceste atingeri și pentru a evita ca autoritățile publice să dezvăluie, prin intermediul media, informații sau documente, uneori confidențiale, referitoare la procedurile penale.*

### **Amendamentul 31**

#### **Propunere de directivă**

#### **Articolul 5 – alineatul 1**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

(1) Statele membre se asigură că sarcina probei în ceea ce privește stabilirea vinovăției persoanelor suspectate sau acuzate revine acuzării. Această dispoziție nu aduce atingere competențelor de

(1) Statele membre se asigură că sarcina probei în ceea ce privește stabilirea vinovăției persoanelor suspectate sau acuzate revine acuzării. Prezenta directivă nu aduce atingere competențelor de

stabilire din oficiu a faptelor pe care le are instanța de judecată.

stabilire din oficiu a faptelor pe care le are instanța de judecată **și nici dreptului apărării de a prezenta dovezi în conformitate cu normele naționale aplicabile.**

Or. fr

## Amendamentul 32

### Propunere de directivă Articolul 5 – alineatul 2

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(2) Statele membre se asigură că orice prezumție care transferă sarcina probei către persoanele suspectate sau acuzate este suficient de importantă pentru a justifica încălcarea principiului respectiv și că aceasta poate fi răsturnată.***

***eliminat***

***Pentru răsturnarea prezumției respective este îndeajuns ca apărarea să aducă suficiente probe care să trezească îndoieli rezonabile cu privire la vinovăția persoanei suspectate sau acuzate.***

Or. fr

*Justificare*

*Inversarea sarcinii probei în cadrul procedurilor penale nu este acceptabilă. Principiul conform căruia sarcina probei îi incumbă acuzării trebuie menținut ca atare.*

## Amendamentul 33

### Propunere de directivă Articolul 5 – alineatul 3

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(3) Statele membre se asigură că, în cazul în care, în urma evaluării vinovăției persoanei suspectate sau acuzate de către***

***(3) Statele membre se asigură că **îndoiala este reținută întotdeauna în beneficiul persoanei suspectate sau puse sub acuzare*****

instanța de judecată, rezultă o îndoială **justificată** cu privire la vinovăția acesteia, persoana în cauză este achitată.

**în cadrul unei proceduri penale și că**, în cazul în care instanța de fond statuează vinovăția **unei persoane** suspectate sau puse sub acuzare în care rezultă o îndoială cu privire la vinovăția acesteia, persoana în cauză este achitată.

Or. fr

#### *Justificare*

În cazul în care subzistă o îndoială cu privire la vinovăția inculpatului, această îndoială trebuie reținută în favoarea celui pus sub acuzare; cu alte cuvinte, el va trebui să fie achitat sau pus în libertate „sub beneficiul îndoielii”, conform principiului juridic „in dubio pro reo”.

Cu alte cuvinte, termenul de „îndoială rezonabilă” trebuie eliminat.

### **Amendamentul 34**

#### **Propunere de directivă Articolul 6 – alineatul 2 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

**(2a) Exercițarea dreptului de a nu se autoincrimina sau de a nu coopera nu trebuie utilizată, în nici un caz, la coroborarea faptelor.**

Or. fr

#### *Justificare*

Trebuie insistat asupra faptului că exercițarea dreptului de a nu se autoincrimina și de a nu coopera și dreptul de a păstra tăcerea nu pot fi, în nici un caz, utilizate la coroborarea faptelor.

### **Amendamentul 35**

#### **Propunere de directivă Articolul 6 – alineatul 3**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

(3) Exercițarea dreptului de a nu se

(3) Exercițarea dreptului de a nu se

autoincrimina sau a dreptului de a nu coopera nu se utilizează împotriva persoanei suspectate sau acuzate într-o etapă ulterioară a procedurii **și nu este utilizată la coroborarea faptelor.**

autoincrimina sau a dreptului de a nu coopera nu se utilizează împotriva persoanei suspectate sau acuzate într-o etapă ulterioară a procedurii.

**Statele membre pot însă ține seama de atitudinea cooperantă a suspectului sau inculpatului la statuarea pedepsei concrete de aplicat.**

Or. fr

#### *Justificare*

*Sintagma „nu se poate utiliza la coroborarea faptelor” a fost eliminată, deoarece figurează într-un articol 6 alineatul (2a) nou.*

*Cea de a doua parte a sintagmei este menită să acopere situațiile în care o persoană suspectată sau pusă sub acuzare cooperează în cadrul unei proceduri penale. Autoritatea judiciară poate, în această eventualitate, să țină cont de această atitudine atunci când deliberază cu privire la pedeapsa de aplicat respectivei persoane.*

#### **Amendamentul 36**

##### **Propunere de directivă Articolul 6 – alineatul 4**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(4) Orice probe obținute cu încălcarea prezentului articol nu sunt admisibile, cu excepția cazului în care utilizarea acestora nu aduce atingere caracterului echitabil în ansamblu al procedurilor.***

***eliminat***

Or. fr

#### *Justificare*

*Ce paragraphe a été supprimé car intégré dans l'article 10 sur les voies de droit.*

*Il se fonde sur la Convention des Nations Unis contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants du 10 décembre 1984 et son article 15 qui dispose que "tout État partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une*

*procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite", sur l'observation générale n°20 du Comité des Droits de l'Homme des Nations Unis qui dispose qu'il "importe que la loi interdise d'utiliser ou déclare irrecevables dans une procédure judiciaire des déclarations et aveux obtenus par la torture ou tout autre traitement interdit", ainsi que sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt de la Grande Chambre Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012...).*

### **Amendamentul 37**

#### **Propunere de directivă Articolul 7 – alineatul 2 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(2a) Exercițarea dreptului de a păstra tăcerea nu poate fi utilizată, în niciun caz, la coroborarea faptelor.***

Or. fr

#### *Justificare*

*Trebuie insistat asupra faptului că exercițarea dreptului de a nu se autoincrimina și de a nu coopera și dreptul de a păstra tăcerea nu pot fi, în nici un caz, utilizate la coroborarea faptelor.*

### **Amendamentul 38**

#### **Propunere de directivă Articolul 7 – alineatul 3**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(3) Exercițarea dreptului de a păstra tăcerea nu se utilizează împotriva persoanelor suspectate sau acuzate într-o etapă ulterioară a procedurii și nu este utilizată la coroborarea faptelor.***

***(3) Exercițarea dreptului de a păstra tăcerea nu poate fi reținut în sarcina persoanelor suspectate sau puse sub acuzare în nicio fază ulterioară a procedurii.***

Or. fr

#### *Justificare*

*Sintagma „nu se poate utiliza la coroborarea faptelor” a fost eliminată, deoarece figurează într-un articol 7 alineatul (2a) nou.*

## Amendamentul 39

### Propunere de directivă Articolul 7 – alineatul 4

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

(4) Orice probe obținute cu încălcarea prezentului articol nu sunt admisibile, cu excepția cazului în care utilizarea acestora nu aduce atingere caracterului echitabil în ansamblu al procedurilor.

***eliminat***

Or. fr

*Justificare*

*Ce paragraphe a été supprimé car intégré dans l'article 10 sur les voies de droit.*

*Il se fonde sur la Convention des Nations Unies contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants du 10 décembre 1984 et son article 15 qui dispose que "tout État partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite", sur l'observation générale n°20 du Comité des Droits de l'Homme des Nations Unies qui dispose qu'il "importe que la loi interdise d'utiliser ou déclare irrecevables dans une procédure judiciaire des déclarations et aveux obtenus par la torture ou tout autre traitement interdit", ainsi que sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt de la Grande Chambre Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012...).*

## Amendamentul 40

### Propunere de directivă Articolul 8 – alineatul 2

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

(2) Statele membre pot prevedea posibilitatea ca instanța de judecată să se pronunțe în absența persoanei suspectate sau *acuzate*, cu condiția ca persoana suspectată sau acuzată să fi fost:

(2) Statele membre pot prevedea posibilitatea ca instanța de judecată să se pronunțe în absența persoanei suspectate sau *puse sub acuzare*, cu condiția ca persoana suspectată sau *pusă sub acuzare* să fi fost:

(a) în timp util:

(a) în timp util:

(i) **fie** citată să se prezinte personal și, drept urmare, informată cu privire la data și locul procesului **sau să fi intrat efectiv, prin alte mijloace, în posesia unor informații oficiale cu privire la locul și data programată a procesului în așa fel încât s-a constatat de o manieră neechivocă faptul că aceasta avea cunoștință de procesul programat;**

și

(ii) informată cu privire la posibilitatea pronunțării unei hotărâri în lipsă;

**sau**

(b) fie să fi avut cunoștință de procesul programat, să fi mandatat un avocat, numit de către persoana în cauză ori de către stat, pentru a o apăra în cadrul procesului respectiv și să fi beneficiat efectiv de apărare din partea avocatului respectiv în cadrul procesului.

(i) citată să se prezinte personal și, drept urmare, informată **în mod clar și fără echivoc** cu privire la data și locul procesului

și

(ii) informată cu privire la posibilitatea pronunțării unei hotărâri în lipsă;

**et**

(b) fie să fi avut cunoștință de procesul programat, să fi mandatat un avocat, numit de către persoana în cauză ori de către stat, pentru a o apăra în cadrul procesului respectiv și să fi beneficiat efectiv de apărare din partea avocatului respectiv în cadrul procesului.

Or. fr

#### *Justificare*

*O procedură penală desfășurată în lipsa persoanei puse sub acuzare este, prin însăși natura sa, o încălcare a drepturilor procedurale ale inculpatului. Jurisprudența CEDO dispune în mod clar că prezența în persoană a inculpatului în cursul unei proceduri constituie un drept fundamental apărut prin articolele din CEDO. Este, prin urmare, necesar să limităm foarte strict cazurile în care o judecată poate avea loc în absența.*

## **Amendamentul 41**

### **Propunere de directivă**

#### **Articolul 8 – alineatul 2 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***(2a) Statele membre nu pot să prevadă posibilitatea ca instanța de judecată să statueze cu privire la vinovăție în absența persoanei suspectate sau puse sub acuzare decât atunci când infracțiunea care face obiectul procedurii poate fi pedepsită cu amendă și, în nici un caz, atunci când***



***această infracțiune poate fi pedepsită cu închisoarea.***

Or. fr

*Justificare*

*O procedură penală desfășurată în lipsa persoanei puse sub acuzare este, prin însăși natura sa, o încălcare a drepturilor procedurale ale inculpatului. Jurisprudența CEDO (hotărârea pronunțată în cauza Sejdovic / Italia la 1 martie 2006; hotărârea pronunțată în cauza Stoichkov / Bulgaria la 24 martie 2005) dispune în mod clar că prezența în persoană a inculpatului în cadrul unei proceduri constituie un drept fundamental, consfințit la articolele din CEDO. Este, prin urmare, necesar să limităm foarte strict cazurile în care o judecată poate avea loc în absența.*

**Amendamentul 42**

**Propunere de directivă  
Articolul 9 a (nou)**

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

***Articolul 9a***

***Persoane vulnerabile***

***Statele membre se asigură că, în aplicarea prezentei directive, sunt luate în considerare nevoile specifice ale persoanelor vulnerabile, atunci când dobândesc calitatea de persoane suspectate sau puse sub acuzare.***

Or. fr

*Justificare*

*Această dispoziție care urmărește să protejeze persoanele vulnerabile în aplicarea prezentei directive este necesară. De altfel, ea figurează în mai multe alte directive din foaia de parcurs privind drepturile procedurale.*

## Amendamentul 43

### Propunere de directivă Articolul 10 – alineatul 2 a (nou)

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

**(2a) Orice capăt de dovadă obținut cu încălcarea articolelor 6 și 7 este inadmisibil.**

Or. fr

### *Justificare*

*Cet amendement est en lien avec les amendements proposés aux articles 6§4 et 7§4. Il se fonde sur la Convention des Nations Unis contre la torture et autres peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants du 10 décembre 1984 et son article 15 qui dispose que "tout État partie veille à ce que toute déclaration dont il est établi qu'elle a été obtenue par la torture ne puisse être invoquée comme un élément de preuve dans une procédure, si ce n'est contre la personne accusée de torture pour établir qu'une déclaration a été faite", sur l'observation générale n°20 du Comité des Droits de l'Homme des Nations Unis qui dispose qu'il "importe que la loi interdise d'utiliser ou déclare irrecevables dans une procédure judiciaire des déclarations et aveux obtenus par la torture ou tout autre traitement interdit", ainsi que sur la jurisprudence de la CEDH (arrêt de la Grande Chambre Gäfgen c. Allemagne 2005, arrêt El-Haski c. Belgique, 2012...).*

## Amendamentul 44

### Propunere de directivă Articolul 11 a (nou)

*Textul propus de Comisie*

*Amendamentul*

### **Articolul 11a**

#### **Raport**

***Cel mai târziu până la ...[2 ani de la termenul de transpunere], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a măsurii în care statele membre au adoptat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive.***

Or. fr

## Justificare

*Această obligație de raportare a Comisiei Europene figurează în celelalte directive din foaia de parcurs privind drepturile procedurale.*

### EXPUNERE DE MOTIVE

Raportoarea salută prezentarea de către Comisie a „Pachetului final – Drepturi procedurale”, care include trei propuneri de directivă formulate în urma adoptării primelor trei instrumente din foaia de parcurs a Uniunii Europene pentru consolidarea drepturilor procedurale<sup>1</sup>. Aceste trei directive vor permite finalizarea arsenalului juridic european existent în materie de apărare pentru persoanele suspectate, puse sub acuzare sau urmărite în cadrul procedurilor penale în întreaga Uniune Europeană: tot atâtea instrumente cheie pentru garantarea unui proces echitabil în întreaga Uniune Europeană și respectarea pe deplin a drepturilor la apărare, astfel cum sunt garantate în tratatele europene, Carta Europeană a Drepturilor Fundamentale și Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO).

Raportoarea salută, prin urmare, propunerea de directivă a Comisiei Europene *de consolidare a anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și ale dreptului de a fi prezent la propriul proces în cadrul procedurilor penale*. Prezumția de nevinovăție este un drept fundamental și un principiu esențial pentru evitarea arbitrarului și a oricăror abuzuri în cadrul procedurilor penale, precum și un principiu aflat la baza protejării dreptului la un proces echitabil, în virtutea articolului 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, a articolului 48 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și a Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice și a Declarației Universale a Drepturilor Omului. Această propunere de directivă este cu atât mai importantă, cu cât, actualmente, în numeroase state membre, se constată o reducere a drepturilor persoanelor suspectate și inculpate, precum și o erodare a principiului prezumției de nevinovăție.

Raportoarea opinează însă că Comisia a adoptat o abordare exagerat de minimalistă și pune sub semnul întrebării această propunere inițială care riscă să armonizeze dispozițiile naționale „prin reducere la un nivel mai scăzut”. În afară de aceasta, anumite dispoziții din propunerea inițială sunt discutabile, sau chiar de-a dreptul inacceptabile, cum ar fi considerentul 17, care menționează posibilitatea ca autoritățile publice să recurgă la constrângere. Raportoarea dorește, deci, să propună mai multe modificări la propunerea inițială, care urmăresc, toate, obiectivul general al unei mai mari protecții pentru persoanele suspectate și persoanele puse sub acuzare în Europa.

Primul amendament subliniază, înainte de toate, necesitatea raportării la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, la Carta drepturilor fundamentale a UE, la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și la Declarația Universală a Drepturilor Omului.

O a doua serie de amendamente urmărește să precizeze sfera de aplicare a directivei:

---

<sup>1</sup> Rezoluția Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind o foaie de parcurs pentru consolidarea drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale (2009/C 295/1).

domeniul său de aplicare personal (directiva trebuie aplicată persoanelor juridice, deoarece urmărirea penală a persoanelor juridice ar trebui tratată cu aceeași integritate ca în cazul persoanelor fizice), precum și persoanelor citate sau interogate în calitate de martori, care devin sau sunt susceptibile să dobândească calitatea de suspecti în cursul interogatoriului), domeniul său de aplicare temporal (directiva trebuie aplicată din momentul în care o persoană este suspectată sau inculpată, în toate fazele procedurii, până la încheierea acesteia) și domeniul său de aplicare material (directiva trebuie aplicată atunci când litigiul ține de „materia penală”, conform definiției CEDO).

Apoi, articolul 4 din propunerea de directivă constituie o dispoziție fundamentală pentru protejarea persoanelor suspectate sau puse sub acuzare împotriva declarațiilor de culpabilitate prematură. Formularea minimală a acestui articol nu oferă însă indicații suficiente privind aplicarea acestei protecții. Amendamentele propuse de raportoare urmăresc să precizeze cuprinsul acestui articol, precum și persoanele și autoritățile cărora li se aplică această interdicție de a formula acuzații publice înainte de condamnare. În afară de aceasta, prezumția de nevinovăție este încălcată cu regularitate de media și de presă. Este necesar să se garanteze faptul că statele membre se dotează cu o legislație adecvată pentru a preveni aceste atingeri.

Principiul conform căruia sarcina probei îi incumbă acuzării și orice eventuală îndoială privind culpabilitatea ar trebui reținută în favoarea celui pus sub acuzare, aplicarea principiului *in dubio pro reo*, consfințit la articolul 5, este fundamental pentru garantarea dreptului la un proces echitabil. Astfel, raportoarea consideră că includerea în articolul 5.2 a unui adevărat principiu al inversării sarcinii probei în partea expozitivă a unui text legislativ este periculoasă.

Dreptul de a păstra tăcerea, dreptul de a nu se autoincrimina și de a nu coopera, vizate la articolele 6 și 7 din propunerea de directivă sunt, de asemenea, elemente centrale ale prezumției de nevinovăție. Este important să precizăm că dreptul la tăcere nu constă din a afirma că refuzul de a vorbi nu este un delict, ci că acesta constă din faptul că judecătorul, la audiere, nu poate statua cu privire la vinovăția unei persoane ținând seama de vreo consecință a tăcerii. Raportoarea salută alineatele 6§4 și 7§4, care impun regula inadmisibilității probelor obținute cu încălcarea acestor articole. Acest principiu trebuie menținut și consolidat. Orice capăt de dovadă obținut cu încălcarea dreptului de a nu se autoincrimina și de a nu coopera, consfințite la articolul 6, ori cu încălcarea dreptului de a păstra tăcerea, consfințit prin prezenta directivă trebuie să fie, cu adevărat, inadmisibil. Utilizarea, în cadrul unei proceduri penale, a unor declarații sau capete de dovadă obținute cu încălcarea acestor drepturi înlătură automat caracterul echitabil al procedurii în ansamblul ei.

În sfârșit, dreptul de a fi prezent la propriul proces este un element fundamental al prezumției de nevinovăție, care este în prezent protejat de legislația europeană numai în cadrul mandatului european de arestare și prin Decizia-cadru privind recunoașterea executării deciziilor pronunțate „in absentia”. Propunerea de directivă oferă oportunitatea de a ameliora protejarea probelor cu ajutorul acestui instrument și de a garanta faptul că toate persoanele inculcate sau suspectate într-o procedură penală beneficiază de aceasta. Articolul 8.2 referitor la cazul în care este autorizată o procedură in absentia ar trebui să fie cât mai limitat cu putință.